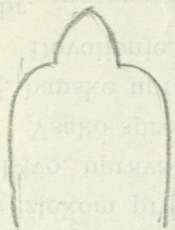

Ladja je pravokotna s poznejšim prizidkom. Pod streho do vrha, prav do sedanjega strešnega venca je ometana. V severni steni, nekako na sredi je ohranjeno gotsko šilasto okno, precej ozko krogovičje v obliki trilista.

V južni steni je nad obokom sedanje kapele ohranjen šilast vrh velike odprtine, ki je tudi star, a je moral služiti za kaj drugega kot okno. Izgleda kot okvir kakega vhoda.

V isti vrsti, blizu prezbiterija je ohranjen vrh šilastega okna s krogovičjem. Okno je večje kakor ono na severu.

Sedanji obok sloni na notranjih oglatih, pravokotno k steni prb= slonjenih pilastrih. Obok ima venstoječe robove, ki se križajo v obli= ki zvezde in tvorijo trikotnik enkrat štirikotnik in mnogokotnik. Vensto= ječi robovi so spremljani po črtah iz točk, ki so sedaj pozlačene. Intere= santen primer renesančne gotike. Tudi prezbiterij je očitno takrat obo= kan, čeprav ima še prava, četudi slabotna rebra in je popolnoma gotsko organiziran. Na vzh. počiva na pravokotnih k steni ^{postavljeneh} ~~priljubljenih~~, močnih pilastrih, ki se ^{Navidol} ~~skončujejo~~ v 3/4 stebrih, ki so še precej gotski tudi v bazah in kapiteljih. Sklepnikov na svodu ni, razen nad oltajrem sta dva ščitka. Mesta križišč so poudarjena s ~~točkami~~ ^{točkami}. Tudi svodna polja so ob reb= rih označena s točkastimi črtami.

Krstni kamen ima letnico 1643.

Nad glavni portalom je kamenit ploski križ, kakor podobni pri sv. Jederti nad Laškim. Na križišču je v veliki črki M vpisan križ, pod njim pa napis: T.E.L.(Thomas Episc. Labac.)

M.K.Z.

ob strani letnica 1777, ki se nanaša bržkone na večje prezidave

Stele, XXXII, 31.7.1925. str. 29-31.

88

Napis na vel. oltarju zadaj: Ververtiger dises Wercks her. Par. Nidermar tislar alhir her Ioa. Schoi pil. in Graz her Ioa. Valentin Karhek Maler in Clagenfurth dis werk. Anno 1734 14. juli ist ververtiget wordn zur zeit da herr Joseph Ivohat Statrichter und Kirchenprowst war.

Kronika župnije Slov. Gradec str.9. Napis na sliki v vel. oltarju. F.M.Strauss pinxit 1732.

Franz Michael Strauss war in Windischgratz am 11.Sept.1674 geboren seine Eltern ware Iohannes und Maria Rosalia Strauss. Er starb hier am 1.Marz 1740 17 an der betreffenden Stelle

des Sterbetruches ist bemerkt
P.ctor eximius

Orig. zapisek:

1740 l. Martii D. Michael Strauss pictor eximus aetatis suae 70 circite
anorum sacramentisprovisus.

Sterb.buch od 1770 dalje str.38 1783

die 11me ~~mort. et 12me sepult.~~ aprilisprovisus D. Joannes Andeas Strauss aetas anor.62.

Rojstna knjiga l. 1721. 13. nov. circa horam 11. noctis natus et die
sequenti baptizatus est Ioannes Andreas filius legitimus dni Michaelis
Strauss pictoris et conjugis eius Mariae Barbarae.

Stele, XXXII, 31.7.1925., str.33 - 34.

Glej pdo Slov.gradec - mest

Slike: zunanjščina ž.c.

notranjščina ""

Il.Slov.1930,L.VI,št.14,str.107 -

110.

M.Scolb slika sv. Katarine.

Stele, LIV, 31.3.1935, str.24.

V str. kapeli juž.očdkora oltar s tabernakeljem iz posrebrenega pleha iz k.
18.stol., klasicizem z zadnjimi odmevi rokokoja.

Dobra, novo polihromirana kipa Marije in Janeza pod križem.Na križu križani.
z dolgimi na prsi visečimi kodri, tog napetim telesom in dolgim vihraločim

prtom čez pas, značilnim za poznno gotiko ali Laienspergerjev krog okr. 1220-30.

Zakristija: rokoko omara, sprednji del s predali valovit v sprednji ploskvi.

Gornji s 5 vrstici raven. Okrašen s pozlačenimi rokoko ornamenti, rokaj nastavki, rokoko vazami in križem. Izredno delo sr. 18. stol.

Gotska omara, žla moderno ne kusno barvana z gotskimi oboji. Na desno zgoraj obnovljen gotski napis: *His. maria. hilf. vns. Ihs. maria. hilf. vns.* Gotski patron v obliki krogovične rože, ščitek z dvojnimi orlom: *His. maria. hilf. vns. Ihs. maria. hilf. vns.* 1886. Omara je verjetno izdelek istega časa, kakor klopi pri sv. Duhu, ki imajo letn. 1881 in patroniran podoben grb z dvoglavi orlom, kakor ta omara.

Stele, LXXXIII, 20.4.1934, str. 19-20.

Poznogotska z močnimi venstojječimi pilastri (konstrukcija kot v ladji v Vuzenici ali Končic) obokan prezbitერი, iz česar se da mogoče sklepati, da prvotni ni bil obokan ali pa pravokotnega romanskega izvora s križnim obokom, ki so ga doli vrgli.

Ladja psevdogotsko obokana z močno venstojječimi pilastri, ki se končujejo v stebrih, podobno kot v prezbitერიu. Navidezno rebrovanje, sklepniki. Čas postanka 17. stol. bržkone 1. pol. Nad portalom je vzdignjen kamnit z napisom iz začetnih črk, med drugim T E L (Thomas episcopus labacensis).

Bogata prižnica, na strehi Elija na gorečem vozu, okrog alegorije iz sr. 18. stol.

Iz iste dobe, 1. pol. 18. stol. vel. oltar s krasnim tabernakeljem, eden najlepših kar sem jih videl. Str. oltar, lep barok - lepe slike iz 18. stol. Ena spominja

nekoliko na Metzingeria, ostale, b li barvno kar odgovarjajo štajerski šoli.
Ena zelo lepa(martiri? neke mučenice) iz konca 17.stol. Ena karakter. za sr.
17.stol. stoji v sev. kapeli na oltarju.

Cerkev ima na steni ladje od zunaj še vidno eno zazidano romensko okno, tako,
da se sklada ohranjeno s poročilom Sematizma, da je cerkev nastala 1298.

Stele, XXI, 27.5.1923, str.3 - 4.

Zelo interesanten obok, ~~mxgxkx~~ iz pone dobe(mogoče 17.stol.) posnemajoč gotško
mrežovje.

Strausove slike. V sev. kapeli slika sv. Andreja iz 17.stol.(dobra) V juž.
stran. oltarju slika zarbka sv. Katarine(?) iz zač.18.stol. prav dobra, zelo
zanimiva.

Stele, XXII, 10.8.1923, str.
18.

Teichmeister, kipar iz Maribora je naredil 1.1872 Polaganje v grob v kamnu,
relief po Fuhrichu.

J.Wastler: Kunst.Lex.str.166

Nagrobna plošča vzdana blizu stran.oltarja v juž.~~strxkxkxkx~~ strani ladje.
Iredelna iz marmra. Spodja napisna plošča z okvirom iz Rollweka, gosto popi-
sana v gotski pisavi. Nad njo z renes. rastlinskim kandelabrom in kapeiteom
okrašenima pilastrama ob straneh. Relief križanega en face, pod njim klčeča
rodbina 8 figur, oče, mati in trije sinovi in tri hčere. Nad tem polkrožen

polkrožen vrh z 2 grboma obdan od renes. loka. Nad križanim je gloria kot črevesje stiliziranih oblakov, v katerih se prikazujejo angeljske glavi v sredi pa Bog oče, ki z desno blagoslavlja, v levi pa drži zemeljsko oblo. Na glavi ima visoko krono habsburškega tipa, pod njim nad križem pa golobčke - sv. Duh. Napis pravi, da je tu pokopan Cristoff von Gaisruck zu Scherberg roj. 1524, umrl 1564. Spodaj letnica 1566. Zanimiv odmev raznih odmevov. Kristus s frfotačim pasom na kasno gotiko, Rollwerk moderni vpliv, črevesasti oblaki z angeli pa manierizem rezbarjev oltarjev med gotiko in renes(Pulkau?). Grb ni nagrobnik v vходу v sev. str.kapelo na zap.strani ima letnico 1540 (Rosina Nainarichten von Guetenberg.) Renes. arhitektura okrog grbov. Južni(Riter Sigmund von Gasruck herr zu Puechenstain) z letnico 1544 ima renes okvir z antično občutenimi glavami.

Arhitektura prezbiterijske je sorodna arhitekturi c.sv. Ahaca, sloni na notranjih nosilcih(čeprav s zunanji oporniki) ki se končujejo s polni stebrom, geom. kapitel, rebra profilirana z žlebom in trapecom. Na vsh. par ppornikov v prezbitერიu je na severnem slovenjegraški grb, na južnem grb odsekano vejico z velikim rozetnim cvetom(vrtnica?) Juž.zap.opornik pa ima na kapitelu gladek ščitek. Obok v ladji ima psevdo rebra, močno ven štrleče ostre robove, sloni na 4 gladkih slopih prislonjenih k steni in je bogato mrežast. Ali je obok prezbiterijska mogoče tudi poznejšega izvora kakor stena z zunanjimi oporniki.

Sev. od prezbitarija je zakri tija, obokana, got-
ska iz 2 skora: kvadratnih križasto rebrastih
obokanih prostorninskih pol.

Stele, LXXXI, 15.8.1950, str. 42-44.

Heraldični nagrobnik iz 1.15x1 -
zelo lep primerak renesanse!

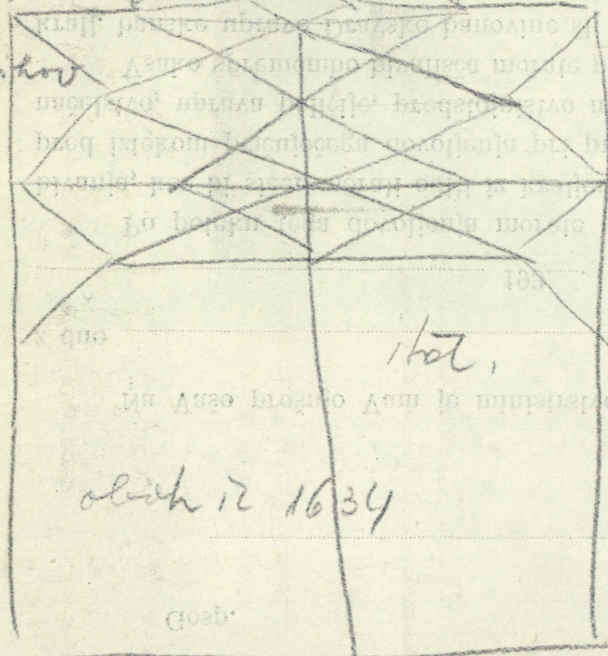
Cevc, Zap. XXIV, str. 37. - 4.9.5
56.

Škrilj na juž cerkvi mora brezpogojno os-
tati. Streha izgleda razmeroma dobro
ohranjena. Eternit na kapi nad gl. vhomom
kazi. Stolo je pokrit s kulturnim škril-
jem, ki je zelo lep. Edino bobrova o-
peka bi še prišla v poštev.

Stele, CXV, 6.8.1930, str. 49

Nach einem Berichte des Konserv. Stegen-
šek bedürfen der Hochaltar und die Kan-
zel (Fig. 169) einer Renovierung. Der
Altar ein vorzügliches Werk aus den Dreis-
sigerjahren des 18. Jahrh. mit Statuen des

Grazer Bildhauers Jakob Schoy und einem schönen Altargemälde von F.M. Strauss
aus Windischgraz, muss gereinigt werden. Die Marmorierung ist zu ergänzen
und mit einem feinen, weissen Lack zu überziehen. Die alte Glanzvergoldung
ist nach der Reinigung zu überpolieren und an den stark abgeriebenen Stel-
len durch Auftragen echten Blattgoldes auszubessern. Die in Ölfarben gefas-
sten Fleishteile der Skulpturen können etwas aufgefrischt werden. Die Fu =

gen der Altarverschalung sind zu schliessen. Das Altarbild hat unberührt zu bleiben. Die Kanzel stammt aus der Zeit um 1760 und ist vielleicht ein Werk des Johann Straub aus Graz. Die Architektur ist von dem jetzigen Olfarbenanstriche zu befreien, um die alte Marmorierung blosszulegen. Die Vergoldung ist wie beim Hochaltar zu behandeln. Die Z.K. stimmt einem diese Arbeiten vorsehenden Kostenvorschlage zu und bewilligt hiefür eine Subvention von 800 K unter der Bedingung, dass die Arbeiten unter der Aussicht des Landeskonservators durchgeführt werden.

Slika: Fig. 169 prižnica.

MDZK: III.F.11, 1.1912, str. 275: Tätigkeitsbericht.

Für die Restaurierung des Hochaltarbildes, ein bezeichnetes Werk des Windischgrazer Malers F.M. Strauss aus dem Jahre 1732, hat die Z.K. eine Subvention von 400 K unter der Bedingung bewilligt, dass die Arbeiten nach ihren Weisungen durchgeführt werden.

MDZK: št. III.F.12, 1.1913, str. 105: Tätigkeitsbericht.

Die Restaurierung des Altars und der Kanzel wurde programmgemäss durchgeführt. Vergoldung und Fassung wurden lediglich gereinigt und ausgebessert. Nur die bereits einmal schlecht erneuerte Fassung der Fleishteile der Figuren musste neu gemacht werden, und zwar geschah dies genau den Vorschriften des Landeskonservators entsprechend. Bei der Kanzel erwies sich die alte, nach dem Entfernen des Olfarbenanstriches zutage getretene Fassung schon sehr zerstört, so dass hier mit der Ergänzung wohl weiter gegangen werden musste.

MDZK: št. III.F.13, 1.1914, str. 23: Tätigkeitsbericht.

Glavno in najlepše delo Mihaela Scobla je v mestni župni cerkvi: oltarna slika sv. Katarine na stranskem oltarju na epistelski stzani. Mnogokrat so že razni strokovnjaki in zgodovinarji ogledovali to sliko, vendar ni našel nikdo podpisa. Ker me je ta slika že dolgo časa zanimala, sem jo snel z oltarja in osnažil. Toda šele, ko smo sliko fotografirali in jo prenesli na sonce, se je pokazal napis. Pod nogami sv. Katarine, na levi strani, je napisano: M: Scobl: M: 1638: P.

Slika je slikana na platno. Da se je tako odlično ohranila, je vzrok v tem, da jo odzadaj varuje precej debela deska. Sliko obdaja širok okvir, bogato pozlačen. Velikost je 165 x 95 cm.

Ako bi nam od Scobla ne ostalo nič razen te slike, zasluži, da ga omenja naša umetnostna zgodovina. Spredaj sedi Marija božja, obrnjena proti gledalcu. V naročju drži Jezuščka in ga oklepa z levico: desnico drži v lepem loku v naročju in nalahko opira Jezusovo desno nožico. Marija je oblečena v haljo svetlorumene barve, ima temno moder plašč in belo pokrivalo, ki je ovito okoli vratu. Jezuščkovno telo zakriva le tančica okoli ledij. Obraz je nežen, ljubezniv. Pred Jezuščkom kleči sv. Katarina, lahno obrnjena proti gledavcu. Levo roko drži na Detetovi levici, Jezušček ji z desnico nati-ka-prstan. Glava Katarine je izdelana fino, spuščeni-lasje ji prosto padajo čez pleča. Oblečena je bogato: glavo krasi krona, čem bogato pisano haljo ima oblečeno dalmatiko iz brokata ter svetlo rdeč plašč. Postava, njen izraz in drža kažeta plemenito osebo. Poleg Katarine ležita na tleh zlomljeno kolo, na katero so svetnico natezali, in meč.

Bogato je ozadje slike. Nebo pokrivajo svetli oblaki, ki se po sredi umikajo mučeniški kroni in palmi, ki se spuščata z nebes. Podaljšek nebeške krone je nekak ognjen meč, ki nosi napisano z rdečimi črkami: SERVATA FIDES. Čisto v ozadju vidimo lepo gorato pokrajino, iz katere se dviga visoka gora, ki naj morda predstavlja Sinajsko goro, na kateri so angeli

pokopali Katarino. Pod goro je okoli nekakega topa zbrana vojska, v katero leti strela z neba, da hitijo vojaki v strahu na vse strani. Na desni strani slike vodimo v ozadju poganški tempelj, pred njim stoji na visokem podstavku malik in okoli njega plešejo malikovci. Nekoliko nižje je prestol za sodnika. Sodnik sedi na prestolu in sodi Katarino, ki stoji pred njim obdana od raznih oseb. Nasproti tej skupini na levi je naslikan prizor, kako seka rabelj Katarinino glavo. Katarina mirno kleči in rabelj ima visoko zamahnjen meč. Spodaj opazimo še ~~tri~~ vojake, ki stoje na straži. Iz teme se bleščijo le njihove čelade in sulice.

V desnem kotu slike je slikar na belo polje zapisal z rdečimi črkami: SPONSABO TE MIHI IN FIDE..

V sredi je pa naslikal grb osebe, ki je to sliko naročila. Grb je ovalen, zgoraj ga krasi angelska glavica in obkrožata ga od obeh strani angelski peroti. Na rdečem polju je moder pas s tremi zlatimi zvezdami. Na vsaki strani pasa je bela roža. Čigav je ta grb? Iskal sem po župnem arhivu in dobil sličnega. Starotrški župnik Andrej Tavčar (župnik starotrški od 1597 do 1638) je imel sličen grb, ki se je od naslikanega ločil le po tem, da je imel mesto rož na straneh pasu dva orla. Enak grb kot Andrej Tavčar, je imel ljubljanski škof Janez Tavčar. V krstni knjigi sem dobil v dobi, ko je Scobl deloval, večkrat omenjenega nekega Jurija Tavčarja. (N. pr. 1637. 22. Jan.: Bapt. est legit, natus Joannes Bapt. ex parentibus Nobili Dno Georgio-Tautscher nobili item Dna Anna Justina itd. itd.) Modra je ta grb bil znak družine Jurija Tavčarja, kakega sorodnika župnikovega in škofovega? (opomba: Enak grb je vrezan v pokrov ciborija, ki poleg nosi črke M.J.R.V.J.W.F.F. 1640. Darilo istega dobrotnika cerkvi sv. Elizabet e.) Morda je naročil on to sliko?

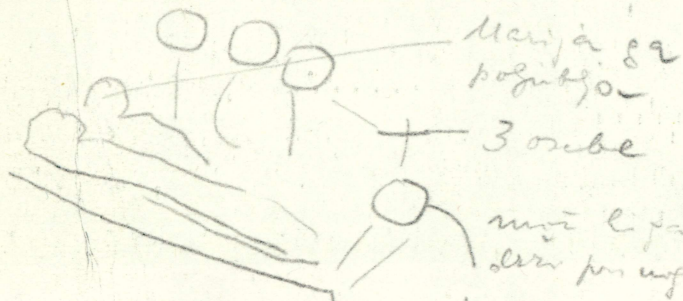
Jakob Soklič: Slovenjegraški slikar Mihael Scobl.

ČZN. XXX. 1935.str.74, 75.

Thörl ž.c. - sev. stena prezbitarija ima dve psolikani polji. V l. je v zgor polovici tipološko križanje z mnogo napisi in simboličnimi figurami. Okrog podobno kot v Slovenj gradcu scene iz življenja in trpljenja Kr. v pravokotnih poljih.

(Stele, V.A., str. 1.12.1931, 9.)

Jhrb.d.Kh. Sammlungen in Wien N.F.IV.1930 sl.193 Meister v. Laufen,

Objokovanje Jezusa, Berlin de Burlet.
Kombinacija ideje Arsitusa iz st.
Croce s Pieta.

Zadaj križ in razsejana orodja trpljenja
spredaj klop na kateri sedi Marija z
Jezusom čez naročje. V skoraj enako-
merni vrsti stoje zadaj svetniki in
svetnice s sv. Petrom. rava
nabožna podoba. Rim slike v Sloven-
gradu. Nastala ca. 1435

Sl.204 nasledstvo mojstra iz Lauffena Pieta v obokani dvorani, zadaj
v molitvi Janez in Marija, spada ikonografsko v vrsto one v Slovenj
gradu.

Stele, XIVA, 43, 44

Slovenj Gradec - ž.c.

Na vel.oltarju zadaj napis: Ververtiger dises wercke⁵ Her.Par⁷ . Nidernar(!

Tislr alhir

her Ioa⁷ .Iacow Schorⁱ pel⁷ pil⁷

in Graz

Her Ioa⁷ Valentin⁷

Karhek Maler in Cla=

Genferth

Dis werk . 14th Juli

anne 1734^{ist}. verver

tiget.wordn zvn

Zeit. de Herr Iose

ph Ivrrhat stat

richter vtnd(!)

Kirchen Prowst war.

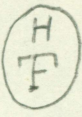
Stele, XXIVA, 1961, str.1'

SloVENJ GRADEC, cerkve

1628, 16. julij - sporočilo škofa Tomaža Hrena, da je v Sl.G. posvetil ~~zvrkxwxwxElwzabekw~~ 2 cerkvi, 2 oltarja, 1 pokopališče in ok. 300 oseb birmal.

1660, 4 marec - Sl. G. nekoč cvetoče mestece, zdaj puščava. Izbruhnil je
pžar, uničil hiše in lesene kajže, tako da marsikje ni ostal kamen na kamnu
...

I. v. Zahn, Steirische Miscellen, Graz 1899, 438-8.

Monštranca: 66 cm vis. Vsa srebrna, deloma pozlačena, 2.75 kg težka, noga 6 list razpotegnjen na strani, razdeljen v 8 polj v katerih so vgravirane doprsne figure evangelist v in cerkvenih očetov in l. 1609, znak več majhnih pravo kotnikov. Nodus potlačen, listnato stilizirana okroglina. Ostem zori stoji na osrednji ravni plšči, h kateri se pahljačasto razširi steblo stoji okrogla steklena hišica, oblike starinskih relikviarjev, pokrita s kopolom na kateri je sv. Ana Samotretja. Čez to je stebriščna arnita s fialami in tremi zavito ^{niklastim?} kupolami. Nad sredno nad sv. Ano je v ti kupoli plitva strešica z vazo. Preslegasta kupola pa nosi križanje s simboli evangel. na koncih in mrtvaško glavo s kostmi. Na križu drugič znak zlatenja, tretjič pa na listju trte, ki se od glavne kupole ovija okrog stranskih pol. Srednji stebri pa so oviti s trto z grozdi in klasi. Na str. kupolah kipca Marije in Janeza. Pod stranskimi kupolami pa stoječa Marija z Jezusom na desni (Jezus jo objema baročno okrog vratu in sv. Elizabeta.

Listine s starimi pečati: 1434, pečat P. Pernhart Statrichter zu Windischgretzu. Lucas von Rechperg.

1358 pečat senjskega škofa Marija z detetom pod gotskim baldahimom, ohranjen zgornji del

1691 s ovenjegaški (lep)

1513 Janez opat sv. Pavel. Bogat gotski tron, na katerem sedi sv. Pavel z mečem v desni, okrog napisni trak in 2 ščitka. Lep!

Stele, LXXXIII, 19.4.1934, str. 12-13.

Na pločevino naslikana oljnata slika sv. Trojice v trikitni obliki. Enotno zeleno doprsno oblečena telo z glavo s tremi obrazi z dolgimi lasmi in dolgo sivo brado. Troje ust, troje nosov in štiri oči. Splošni ton slikarije ustreza tonu t.zv. furlanske slikarije pri nas, tudi plastično oblikovanje in splošni značaj je temu ustrezno.

Na levi je spodaj z rdečo barvo zapisano: AN(?)
1561, na desni: TREVISO
(I) TALIA
Stele, CXXVI, 14.9.1937, str. 58.